

Aan:

[naam lid van de Vaste Kamercommissies Economische Zaken of Onderwijs, Cultuur en Wetenschap]
Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Cc:

kabinet en fractievoorzitters

Van:

ondertekenende leden van de Kennisinvesteringsagenda (KIA)- coalitie

Contactpersoon: Rens van Tilburg, Innovatieplatform

E-mail: rt@innovatieplatform.nl

Doorkiesnummer: 06- 1137 6373

Den Haag, [XX] oktober 2009

Betreft: Financiering nationale kennisambitie

Geachte [naam lid van de Vaste Kamercommissies Economische Zaken of Onderwijs, Cultuur en Wetenschap],

Onlangs heeft uw Kamer in de volle breedte haar steun gegeven aan de motie Hamer (32 123 nr. 10). Uitgaande van het gegeven dat onderwijs, kennis en innovatie belangrijke bronnen van duurzame economische groei zijn, roept de motie het kabinet op bij de aangekondigde heroverweging uit te gaan van de ambitie om het onderwijs en de wetenschap in Nederland tot de mondiale top 5 te laten behoren.

De KIA-coalitie¹ die 26 belangrijke partijen uit de hele kennisketen van primair tot hoger onderwijs, en van fundamenteel onderzoek tot het innoverend bedrijfsleven verenigt, is verheugd met de herbevestiging van dat streven.

De Kennisinvesteringsagenda heeft eerder al betoogd dat voor deze ambities extra financiële inspanningen nodig zijn. Het is immers een illusie te denken dat wij de gewenste topprestaties kunnen bereiken met middelmatige inspanningen.

Kennisinvesteringen zijn juist de komende jaren nodig om de economie weer terug te brengen op een hoog groeipad. Onderwijs, kennis en innovatie zijn geen kostenposten maar – hoog renderende - investeringen in de kracht van onze economie en samenleving. Gezonde overheidsfinanciën zijn gebaat bij een hogere productiviteit, economische groei en daarmee hogere belastinginkomsten.

In de brief 'Naar een robuuste kennissamenleving' (TK 2008-2009, 27406-153) kiest het kabinet voor het OESO-gemiddelde als referentiepunt voor zijn financiële inspanningen. Het kabinet gaf aan dat het vasthouden van het huidige niveau in de komende jaren lastig zal zijn, gezien de sterk verslechterde economische situatie. Onderwijs, toegepast onderzoek en innovatie maken dan ook deel uit van de door het kabinet gestarte heroverwegingsoperatie om tot bezuinigingen te komen².

Omdat de Kamer ook de komende maanden naar aanleiding van de genoemde brief en bij de begrotingsbesprekingen naar verwachting over deze ambitie voor de middellange termijn zal spreken

¹ KIA staat voor Kennisinvesteringsagenda, een lange termijn agenda op het gebied van onderwijs, kennis, innovatie en ondernemerschap die loopt van 2006 tot 2016, geïnitieerd door het Innovatieplatform en ondertekend door 26 partijen.

² zie brief 'Betreft Heroverwegingen' referentienummer 3082380 die de volgende heroverwegingscommissies beschrijft: 'Productiviteit Onderwijs', 'Hoger Onderwijs' en 'Innovatie en Toegepast Onderzoek'.

hebben wij voor u de kennisinvesteringen van de vijf toplanden³ in kaart gebracht. Het blijkt dat de landen die boven Nederland staan in internationale ranglijsten als de Global Competitiveness Index (GCI) fors meer geld uitgeven aan kennis en innovatie. Gemiddeld geeft de top 5 van overheidswege een vol procentpunt van het BBP meer uit aan kennis en innovatie. Voor Nederland is dat een bedrag van ruim 5 miljard per jaar. Figuur 1 in de bijlage maakt zichtbaar dat Nederland op vrijwel alle investeringsfronten achterloopt op de top 5. Ter illustratie: per geboren baby geeft Zweden jaarlijks 75 duizend euro meer uit aan kennis dan Nederland. Een verschil dat al jaren bestaat en enkel verder toeneemt. Daarnaast doen landen vlak achter Nederland in de GCI als Australië en Zuid Korea juist nu forse kennisinvesteringen (figuur 2 bijlage). Kortom: de top 5 is nog ver weg en Nederland dreigt links en rechts te worden ingehaald.

De KIA-coalitie komt graag in gesprek met de Kamer over hoe, gegeven de lastige economische en financiële situatie, Nederland de komende jaren een topprestatie kan leveren. Daarbij kunnen wij voortbouwen op de nog altijd goede uitgangspositie van Nederland. Ook in een mondiale kenniseconomie kunnen wij tot de top behoren.

Dat vraagt echter wel om een langdurige en toegewijde inspanning van alle bij de kennissamenleving betrokken partijen, inclusief politiek en overheid. Alleen dan is het mogelijk de bij de gestelde ambitie passende investeringen en institutionele veranderingen te realiseren.

Voor het organiseren van een gesprek met een afvaardiging van de KIA-coalitie verzoeken wij u contact op te nemen met dhr. van Tilburg van het Innovatieplatform.

Hoogachtend,

[Ondertekenaars]

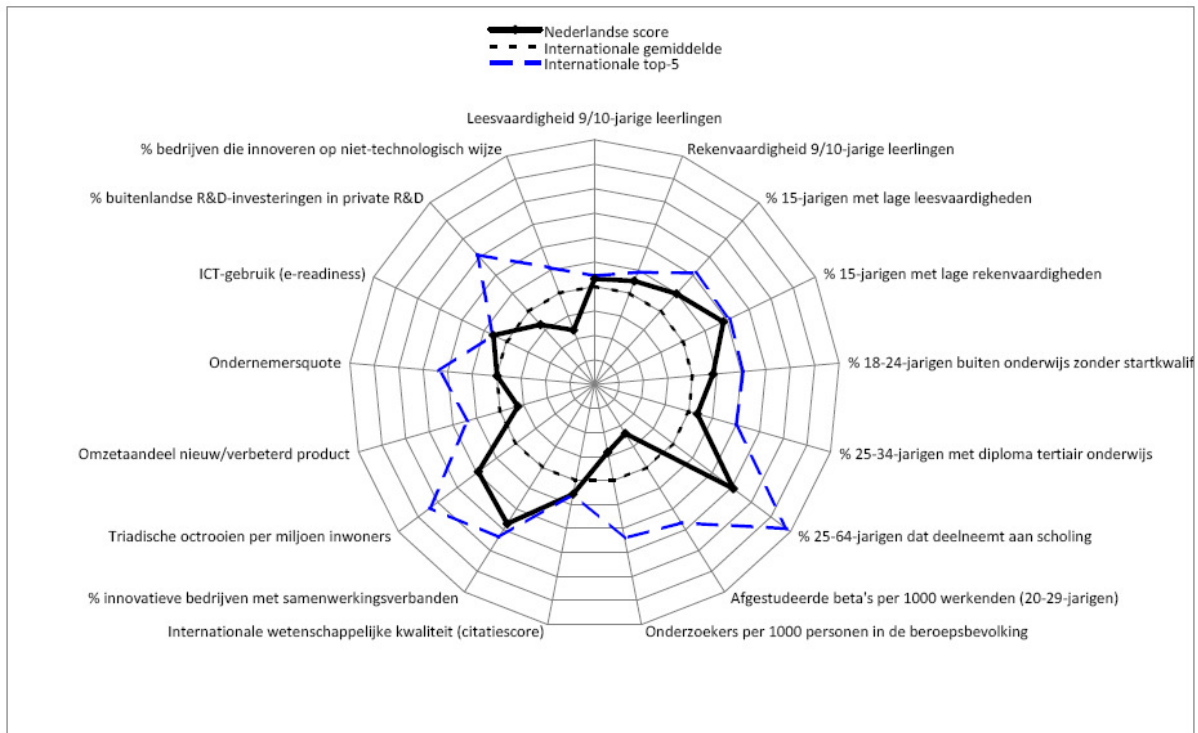
³ De top 5 van OESO-landen in de Global Competitiveness Index is Zwitserland, de VS, Zweden, Denemarken en Finland

Bijlage

Figuur 1: Nederland loopt op alle investeringsfronten achter

nr	Indicator	OESO-gemiddelde 2006	Zwi	Fin	Zwe	VS	Den	Top 5 gemiddelde	NL
	Kennis-investerings-quote (som 1-5)	8,0	7,7	9,1	10,0	10,0	10,4	9,4	7,5
1	Publieke uitgaven aan onderwijsinstellingen (zonder R&D)	4,5	4,8	5,1	5,4	4,7	6,0	5,2	4,3
2	Publieke R&D-investeringen (inclusief hoger onderwijs)	0,6	0,7	1,0	0,9	0,7	0,8	0,8	0,7
	Totaal publieke quote (primaire proces)	5,2	5,4	6,0	6,3	5,3	6,8	6,0	5,1
3	Publieke onderwijsuitgaven aan private partijen (waaronder studiefinanciering)	0,4	0,1	0,4	0,7	0,4	1,4	0,6	0,6
	Totaal publieke quote inclusief o.a. studiefinanciering	5,5	5,5	6,5	7,0	5,8	8,2	6,6	5,7
4	Private uitgaven onderwijs	0,8		0,1	0,2	2,4	0,6	0,8	0,8
5	Private R&D	1,6	2,1	2,5	2,8	1,9	1,6	2,2	1,0

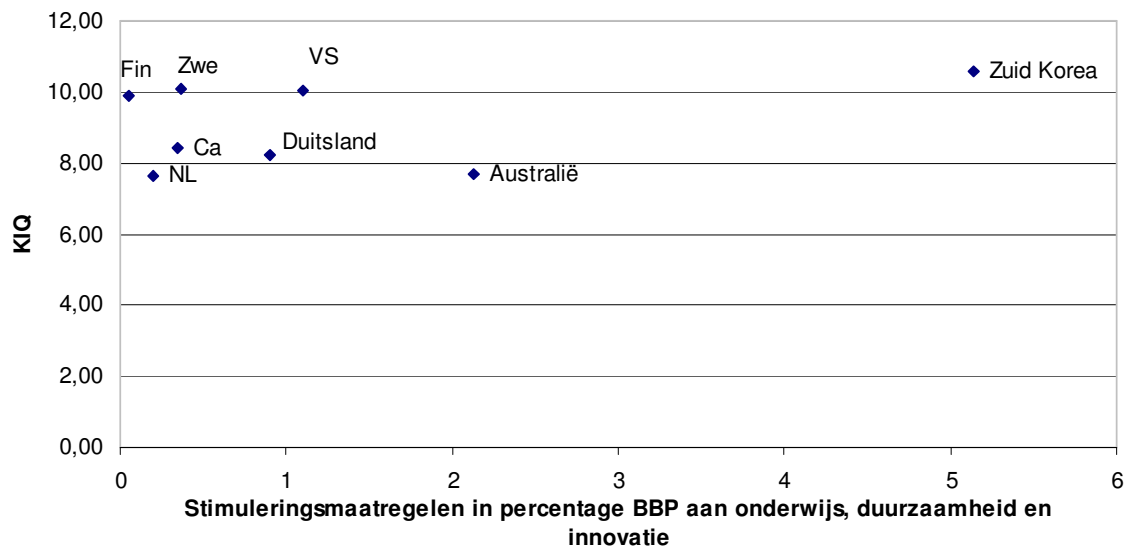
in percentages van het BBP op basis van OESO-data (OECD MSTI en Education at a Glance)

Bron: 'Naar een robuuste kenniseconomie' (TK 2008-2009, 27406-153)

Figuur 2

Andere landen investeren juist nu

Bron: OECD (2009) Policy responses to the Economic Crisis